

Teollisuustuotanto 2011

Vuoden 2011 teollisuuden tuotannon arvo 88,6 miljardia euroa

Teollisuuden tuotantotilaston vuoden 2011 tiedot on päivitetty StatFin-tilastopalveluun 28.11.2012. Tilasto sisältää tavaranimikkeittäisiä arvo- ja määrätietoja myydystä kotimaisesta tuotannosta sekä määrätietoja kotimaisesta kokonaistuotannosta. Palvelussa on saatavilla tiedot myös vuosilta 1998–2010. Tiedot kerätään vuosittain yrityksiltä tai toimipaikoilta (toimialat: kaivostoiminta ja louhinta B sekä teollisuus C).

Teollisuuden myydyin tuotannon arvo nimikkeiden toimialan mukaan 2011

Toimiala	Myydyn tuotannon arvo (milj. euroa)	Osuus teollisuus-tuotannosta (%)	Arvon muutos edellisvuodesta (%)
Yhteensä	88 575	100,0	8,9
B Kaivostoiminta ja louhinta	1 384	1,6	15,1
C Teollisuus	87 127	98,4	8,8
10-12 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	8 576	9,7	7,7
13-15 Tekstiilien, vaatteiden sekä nahan ja nahkatuotteiden valmistus	643	0,7	2,6
16-17 Metsäteollisuus	16 158	18,2	2,3
19-22 Kemianteollisuus	21 187	23,9	22,7
24-30, 33 Metalliteollisuus	35 969	40,6	5,3
18, 23, 31, 32 Muu tehdasteollisuus	4 594	5,2	8,0
Muille toimialoille sijoittuva tuotanto	63	0,1	16,7

Teollisuuden myydyin tuotannon arvo

Teollisuuden (toimialat B ja C) myydyin tuotannon arvo oli noin 88,6 miljardia euroa vuonna 2011. Myydyin tuotannon kokonaisarvosta metalliteollisuuden tuotteiden osuus oli 40,6 prosenttia, kemianteollisuuden 23,9 prosenttia, metsäteollisuuden 18,2 prosenttia ja elintarviketeollisuuden 9,7 prosenttia. Näiden päätoimialojen suuruusjärjestyksessä ei tapahtunut muutoksia edellisvuodesta. Toimialat on jaettu tarkempiin alaluokkiin liitetaulukossa 1.

Vuonna 2011 Suomen teollisuustuotannon arvo kasvoi 8,9 prosenttia edellisvuodesta, mutta tuotannon arvo jäi edelleen selvästi vuoden 2008 tasosta. Vuonna 2011 kemianteollisuuden tuotannon arvo kasvoi 22,7 prosenttia, metsäteollisuuden 2,3 ja metalliteollisuuden 5,3 prosenttia.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Teollisuuden myydyn tuotannon arvo nimikkeiden toimialan mukaan 2008–2011 (milj. euroa).....3

Laatuseloste: Teollisuustuotanto.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Teollisuuden myydyin tuotannon arvo nimikkeiden toimialan mukaan 2008–2011 (milj. euroa)

Toimiala	2008	2009	2010	2011	Muutos 2010–2011 (%)
Yhteensä	100 212	72 872	81 326	88 575	8,9
B Kaivostoiminta ja louhinta	1 043	896	1 202	1 384	15,1
07 Metallimalmien louhinta	124	121	316	444	40,5
08 Muu kaivostoiminta ja louhinta	901	745	855	903	5,6
09 Kaivostoimintaa palveleva toiminta	18	29	31	37	19,4
C Teollisuus	99 111	71 937	80 070	87 127	8,8
10-12 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	8 332	8 142	7 961	8 576	7,7
10 Elintarvikkeiden valmistus	7 219	7 076	6 940	7 522	8,4
11 Juomien valmistus	1 113	1 066	1 021	1 054	3,2
13-15 Tekstiilien, vaatteiden sekä nahan ja nahkatuotteiden valmistus	758	596	627	643	2,6
13 Tekstiilien valmistus	476	365	373	373	0,0
14 Vaatteiden valmistus	121	98	89	94	5,6
15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	161	133	166	176	6,0
16-17 Metsäteollisuus	17 342	13 233	15 795	16 158	2,3
16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	4 972	3 680	4 464	4 611	3,3
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	12 369	9 553	11 331	11 547	1,9
19-22 Kemianteollisuus	18 469	14 048	17 265	21 187	22,7
19 Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	8 648	5 924	7 898	10 578	33,9
20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	6 027	4 718	5 570	6 322	13,5
21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	1 043	1 134	1 258	1 294	2,9
22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	2 752	2 272	2 539	2 993	17,9
24-30, 33 Metalliteollisuus	48 927	31 866	34 169	35 969	5,3
24 Metallien jalostus	9 197	4 914	7 703	8 692	12,8
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	7 262	4 675	4 753	5 425	14,1
26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	9 852	5 668	4 395	3 597	-18,2
27 Sähkölaitteiden valmistus	4 704	3 941	3 959	4 102	3,6
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	11 673	8 013	8 596	9 733	13,2
29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	1 893	1 022	1 105	1 299	17,6
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	2 016	1 771	1 633	868	-46,8
33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	2 331	1 862	2 024	2 253	11,3
18, 23, 31, 32 Muu tehdasteollisuus	5 283	4 053	4 252	4 594	8,0
18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	1 244	1 040	988	1 050	6,3
23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	2 560	1 836	2 039	2 275	11,6
31 Huonekalujen valmistus	1 034	758	759	781	2,9
32 Muu valmistus	445	419	466	487	4,5
Muille toimialoille sijoittuva tuotanto	58	39	54	63	16,7
01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	15	7	10	8	-20,0
02 Metsätalous ja puunkorjuu	11	7	6	8	33,3
03 Kalastus ja vesiviljely	3	3	3	4	33,3
35 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	16	12	18	21	16,7

Toimiala	2008	2009	2010	2011	Muutos 2010–2011 (%)
38 Jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys	14	9	18	22	22,2
74 Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	1	1	0	0	0,0

Laatuseloste: Teollisuustuotanto

1 Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Teollisuuden hyödyketilasto kuvaa teollisuuden tuotantoa tuoteluokittain eli hyödykenimikkeittäin. Yritysten tuotannosta sekä tuotantoon käytetyistä aineista ja tarvikkeista tilastoidaan arvo- ja määrätiedot. Määrätietojen mittayksiköt vaihtelevat hyödykenimikkeittäin ja mittayksiköitä on vajaa 40 kpl. Tiedot kerätään yrityksiltä tai yritysten toimipaikoilta. Hyödyketilasto koskee Suomessa tapahtunutta tuotantoa ja tilastointiajanjaksona käytetään kalenterivuotta.

Teollisuuden hyödyketilasto (teollisuustuotanto sekä teollisuuden aineet ja tarvikkeet) kuvaa hyödykkeiden tuotantoa myydyin tuotannon avulla. Niistä nimikkeistä, joista yrityksestä tapahtuva myynti eroaa oleellisesti tuotannosta, kysytään lisäksi kokonaistuotanto (yleensä vain sen määrä, aluksista kuitenkin ainoastaan kokonaistuotannon arvo).

Teollisuuden tuotantotietoja käytetään EU:n tilastovirastossa Eurostatissa sekä eräissä muissa kansainvälisissä organisaatioissa (mm. OECD, YK). Tietoja käytetään teollisuuden kehityksen seurantaan ja analysointiin julkishallinnossa, järjestöissä, tutkimuslaitoksissa ja elinkeinoelämässä sekä Suomessa että ulkomailla, varsinkin EU-maissa. Lisäksi teollisuuden tuotantotilaston tietoja käytetään Tilastokeskuksen sisällä kansantalouden tilinpidossa panos-tuotos- ja tarjonta-käyttö-tauluja varten. Edelleen teollisuustuotantotietoja käytetään talouden lyhyen aikavälin suhdanneindikaattorien painorakenteena (mm. teollisuustuotannon volyyymi-indeksissä) sekä otoskehikkona ja painorakenteena useissa muissa tilastoissa (esim. teollisuuden tuottajahintaindeksissä ja rakennuskustannusindeksissä). Teollisuuden tuotantotilaston käyttöä esiintyy myös tietoyhteiskuntaa kuvaavissa tilastoissa (ICT-tuotteet eli tieto- ja viestintätekniikkatuotteet).

Lisäksi teollisuuden käyttämien raaka-aineiden (jatkossa aineiden ja tarvikkeiden) käyttötietoja kerätään erityisesti kansantalouden tilinpidon panos-tuotos- ja tarjonta-käyttö-tauluja varten. Lisäksi niitä käytetään Tilastokeskuksen sisällä mm. jätetilastossa ja metsätilinpidossa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Käsitteet

Tilastoyksikkö

Tilastoyksikkönä on yritys tai toimipaikka, jonka pääasiallinen toimiala on teollisuus (TOL 2008 pääluokka B tai C). Täten myös ei-teollisten yritysten toimipaikat, jotka harjoittavat teollista toimintaa, kuuluvat tiedusteluun. Pienimmät teollisuusyritykset on rajattu tilaston perusjoukon ja tiedustelun poimintakehikon ulkopuolelle. Tarkemmin tiedustelun kehikko, tiedustelujoukko ja siihen sisältyvä otososa on kuvattu tilaston laatuselosteen kohdassa 2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus.

Yritys

Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, jolla tähdätään kannattavaan tulokseen. Yrityksen (oikeudellisen yksikön) tunnisteenä on yleisesti eri viranomais- ja muissa järjestelmissä käytössä oleva Y-tunnus (yritys- ja yhteisötunnus, ks. www.ytj.fi).

Toimipaikka

Toimipaikalla tarkoitetaan taloudellista yksikköä, jossa saman omistajuuden tai valvonnan alaisuudessa harjoitetaan mahdollisimman samanlaisten hyödykkeiden tuotantoa tavallisimmin yhdellä sijaintipaikalla. Teollisuuden hyödyketilastossa käytössä oleva toimipaikkatunnus seuraa pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikalle antamaa ja sillä käyttämää toimipaikkatunnusta. Vastaukset kuvaavat sitä toimipaikkaa tai toimipaikkayhdistelmää, joka on teollisuuden hyödyketilastossa linkattuna ao. toimipaikkatunnukseen. Toimipaikkayhdistelmä voi kattaa yrityksen kaikki teolliset toimipaikat.

Myyty tuotanto

Myydyllä tuotannolla tarkoitetaan yrityksen tai toimipaikan valmistamien tuotteiden kalenterivuoden aikana tapahtunutta myyntiä yrityksen ulkopuolelle, tuotannon valmistusajankohdasta riippumatta.

Myyty tuotanto sisältää myös varastosta myynnin. Myydyn tuotannon arvoon ja määrään ei sisällytetä niiden tavaroiden myyntiä, jotka on sellaisenaan ilman jatkojalostusta myyty edelleen toisille yrityksille (kauppatavarat).

Kokonaistuotanto

Kokonaistuotannon määrä tarkoittaa tiedustelun kohteena olevan kalenterivuoden aikana valmistettua yrityksen tai toimipaikan tuotantoa. Se koostuu myydystä ja myytäväksi aiotusta tuotannosta sekä tuotannosta, jota jatkojalostetaan tai on jo jatkojalostettu omassa yrityksessä. Kalenterivuoden kokonaistuotanto kysytään, myydyn tuotannon lisäksi, vain erikseen määritellyistä hyödykkeistä. Kokonaistuotannosta ilmoitetaan yleensä ainoastaan määrä, ei arvoa.

Ostetut aineet ja tarvikkeet

Ostetuilla aineilla ja tarvikkeilla tarkoitetaan kalenterivuoden aikana tuotantoa varten yrityksen ulkopuolelta ostettuja raaka-aineita, puolivalmisteita, lisäaineita ja tarvikkeita. Kysytään arvo ja määrä.

Kokonaiskäyttö

Aineiden ja tarvikkeiden kokonaiskäyttöön sisältyy kalenterivuonna tuotantoa varten yrityksen ulkopuolelta ostetut tavarat ja omassa yrityksessä jatkojalostettavaksi valmistetut tuotteet. Kysytään määrä.

Luokitukset

Teollisuuden hyödyketilastossa käytettävä tuotantonimikkeistö (tuoteluokitus) on perustunut vuodesta 1997 lähtien Euroopan unionin teollisten toimialojen tuotannon PRODCOM-luokitukseen (Classification of goods used for statistics on industrial production in the EU), jonka tuotenumikkeet ovat 8-numeroisia. PRODCOM-luokitus ei sisällä kaikkia tuoteryhmiä, joten sitä on täydennetty kansallisilla lisänimikkeillä. Osa PRODCOM-luokituksen nimikkeistä on lisäksi jaettu kansallisiin alanimikkeisiin. Kansalliset nimikekoodit ovat 10-numeroisia. Koodin 4 ensimmäistä numeroa vastaavat Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE Rev. 2) koodia ja siten Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2008 neljää ensimmäistä numeroa. Koodin 6 ensimmäistä numeroa vastaavat EU:n tilastollista toimialoittaista tuoteluokitusta (CPA, European Classification of Products by Activity).

Tilastovuonna 2011 tuotantonimikkeitä oli käytössä kaikkiaan 4 102 kpl. Suomessa esiintyy tuotantoa samana vuonna noin 2 200 tuotenumikkeessä. Tästä yhden tuottajayrityksen nimikkeitä oli 38,0 % aineiston nimikkeistä, kahden tuottajayrityksen nimikkeitä 21,4 % ja kolmen tuottajayrityksen nimikkeitä 9,8 % kaikista nimikkeistä. Tuotenumikkeitä oli aineistossa olevaa tiedusteluun vastannutta tai arvioitua tiedonantajayritystä kohden keskimäärin noin 3,8 nimikettä.

Kokonaistuotannon määrä kysyttiin myydyn tuotannon arvon ja määrän lisäksi 671 tuotenumikkeestä. Palvelunimikkeitä oli käytössä 178 kpl (sisältyy em. 4 102 nimikkeeseen).

Aineet ja tarvikkeet -nimikkeistö on laadittu Euroopan yhteisön CPA-tuoteluokituksen pohjalta soveltaen sitä kansallisten tarpeiden täyttämiseksi. Neljä ensimmäistä numeroa kuvaa valmistavaa toimialaa. Koodin pituus vaihtelee 6 - 8 numeroon. Tilastovuonna 2011 Aineet ja tarvikkeet -nimikkeitä oli käytössä 493 kpl. Kokonaiskäytön määrä kysyttiin, yrityksen ulkopuolelta ostettujen aineiden ja tarvikkeiden arvon ja määrän lisäksi, 60 raaka-ainenumikkeestä.

1.3 Lait ja asetukset

Tilastojen laadintaa ohjaa valtion tilastotoimen yleislaki, Tilastolaki 280/2004.

Teollisuuden tuotantotalaston tuottaminen noudattaa EU:n PRODCOM-asetusta (Euroopan talousyhteisöjen neuvoston asetus (ETY) N:o 3924/91 yhteisön teollista tuotantoa koskevan tutkimuksen suorittamisesta), joka määrittelee yhteisön teollista tuotantoa koskevaa tilastointia. PRODCOM-asetus edellyttää, että yhteisön alueelta kerätään selvitysajanjaksolta myydyn tuotannon arvo ja määrä. Määrätyiltä tuotenumikkeiltä kerätään myös kokonaistuotannon määrä.

Kukin jäsenvaltio ilmoittaa ainoastaan omalla alueellaan tapahtuneen tuotannon. Lisäksi määritellään, että jäsenvaltioiden tulee noudattaa tutkimusmenetelmää, joka helpottaa tietojen keruuta yrityksistä.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään lomaketiedustelulla yrityksiltä tai niiden toimipaikoilta. Tiedot on voinut antaa joko paperilomakkeella tai sähköisen tiedonkeruun lomakkeella tilastovuodesta 2005 lähtien. Tällä hetkellä Internetin kautta web-lomakkeella saapuvien tiedusteluvastausten osuus on noin 68 %.

Kaikesta yrityksen tai toimipaikan valmistamasta tuotannosta kysytään yrityksen ulkopuolelle kalenterivuoden aikana myydyin tuotannon arvot ja yleensä myös määrät. Erikseen määritellyistä tuotteista kysytään lisäksi kokonaistuotannon määrät (aluksista kuitenkin vain kokonaistuotannon arvo).

Aineista ja tarvikkeista tiedustellaan yrityksiltä tai toimipaikoilta niiden kalenterivuoden aikana tuotantoa varten ostamien tärkeimpien raaka-aineiden, puolivalmisteiden, lisäaineiden ja tarvikkeiden arvot ja määrät nimikkeittäin eriteltyinä. Lisäksi erikseen määritellyistä aineista ja tarvikkeista kysytään kokonaiskäytön määrä. Tiedot aineista ja tarvikkeista kysytään eri lomakkeella kaikilta vähintään 20 henkilön yrityksiltä tai niiden toimipaikoilta.

Tuotantotiedustelun yritykset ja toimipaikat on valittu siten, että EU:n PRODCOM-asetuksen säätämä edustavuusvaatimus täytyisi eli vähintään 90 % kunkin toimialan tuotannon arvosta on sisällyttävä tilastoon. Täten tuotantotiedot kerätään pääsääntöisesti kaikilta vähintään 10 henkilön yrityksiltä. Lisäksi joillakin toimialoilla tiedusteluun kuuluu myös tätä pienempiä yrityksiä, jotta EU:n edustavuuskriteeri täytyisi. Tiedustelujoukon koko on ollut viime vuosina noin 3000–3500 toimipaikkaa.

Tiedustelujoukko muodostetaan rakenne- ja hyödyketilastojen oman tuotantotietokannan tietojen sekä Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin avulla. Viimeksi mainitusta saadaan tilastovuoden uudet yritykset ja toimipaikat sekä kaikkien havaintoyksiköiden lopetus- ja muut muutostiedot edelliseen vuoteen nähden sekä kokoa kuvaavat tiedot tarkastelujaksoittain.

Tilastovuoteen 2004 asti tuotantotiedustelussa olivat mukana kaikki vähintään 10 henkilön teollisten yritysten teolliset toimipaikat sekä vähintään 20 henkilön ei-teollisten yritysten teollisuuteen kuuluvat toimipaikat (TOL 2008 toimialat: kaivostoiminta ja louhinta B sekä teollisuus C; TOL 2002 :ssa näitä vastaavat pääluokat olivat C ja D). Tilastovuodesta 2005 alkaen monitoimipaikkaiset yritykset ovat voineet vastata tiedusteluun yritystasolla tai yhdistämällä teollisten toimipaikkojensa vastautietoja. Tämä on vähentänyt teollisuuden hyödyketilaston keruuyksiköiden määrää useilla sadoilla toimipaikoilla.

Tuotantotiedustelun vastausprosentti on ollut vuosittain noin 87-93 %. Pienimmillä 10-19 henkilön teollisuusyrityksillä tai niiden toimipaikoilla vastausprosentti on alhaisin. Vastaamattomille yrityksille tai niiden toimipaikoille lähetetään postitse neljä muistutuskirjettä syyskuuhun mennessä. Lisäksi tehdään tiedusteluja ja muistutuksia puhelimitse ja sähköpostitse tiedusteluprosessin eri vaiheissa. Mikäli vastautietoja ei saada suoraan tiedonantajyrityksestä, pyritään tiedot mahdollisimman monessa tapauksessa arvioimaan edellisen vuoden hyödykevastaustietojen perusteella ja kyseisen tilastovuoden tilinpäätöstietojen avulla. Usein voidaan sopivien hyödykenimikkeiden valinnassa käyttää apuna myös yrityksen www-kotisivuilta löytyviä tietoja yrityksen tuotevalikoimasta.

Tilastovuodesta 2005 lähtien kevennettiin pienimpien teollisuusyritysten vastausrasitetta tiedustelussa lähes puoleen entisestä. 10-19 henkilön teollisuusyrityksistä, joita on Suomessa noin 1 630, muodostettiin vastausrasitetta kevennettäessä tuotantotiedustelun kehikkojoukko, josta poimitaan vuosittain edustava rotaatio-otos. Kukin pieni yritys sisältyy tiedusteluun rotaatio-otoksena joko parillisina tai parittomina tilastovuosina. Kuitenkin omalla kyselykierroksellaan kokonaan vastaamattomat yritykset (tiedustelun yksikkökato) sisällytetään tiedusteluun joka vuosi niin kauan, kuin ne vastaavat. Kulloinkin tiedustelusta lepovuorossa olevien yritysten vastaustiedot imputoidaan (arvioidaan tilastollisin menetelmin) tilaston kokonaisaineistoon ohjelmallisesti.

Arviointimenetelmässä lasketaan ensin yksi yleinen ns. korotuskerroin, joka perustuu tuotantotiedustelun vastautietojen keskimääräiseen vuosimuutokseen (tilastovuosi vs. edellinen vuosi). Kertoimen laskennassa otetaan huomioon vastausaineistossa molempina vuosina esiintyvät yritykset ja molempina vuosina esiintyvät identtiset tuotantonimikkeet. Tästä tahdistuvasta havaintojoukosta poistetaan ne havainnot, joissa arvon / määrän muutos ei ole ollut maltillisten rajojen sisäpuolella, suuntaan tai toiseen. Kerroin lasketaan erikseen arvo- ja erikseen määrätiedoille. Tämä yleinen korotuskerroin ei siis riipu lainkaan toimialasta tai nimikkeestä.

Suorasta tuotantotiedustelusta lepovuorossa olevan pienen yrityksen edellisen tiedusteluvuoden nimikekohtaisissa vastauksissa otetaan aluksi huomioon mahdolliset nimikemuutokset peräkkäisten vuosien välillä, siinä suhteessa kuin kaikenkokoisten yritysten vastaustietoja esiintyy tuoreimman tilastovuoden aineistossa. Nämä nimikekohtaiset tiedot kerrotaan yleisellä yksikäsitteisellä korotuskertoimella, arvotiedot omalla kertoimellaan ja määrätiedot omalla kertoimella. Näin saadaan lepovuorossa olevan yrityksen / toimipaikan tuotenimikkeittäiset, tilastovuodelle imputoidut arvo- ja määrätiedot. Pienten 10-19 henkilön teollisuusyritysten paikatut vastaustiedot sisällytetään yksikkötason kokonaisaineistoon, yritysten ja toimipaikkojen aitojen tiedusteluvastausten lisäksi.

Tilastovuosi 2008, jolloin uusi toimialaluokitus TOL 2008 ja sen mukaisesti vuodelle 2008 uusittu PRODCOM-nimikkeistö otettiin käyttöön, oli pienten yritysten tiedustelussa poikkeuksellinen: kaikki 10-19 henkilön teollisuusyritykset sisällytettiin tiedusteluun.

Lisäksi estimoidaan (arvioidaan, paikataan) eri tavoilla havaintoaineistosta puuttuvia yksittäisiä fyysisiä määrätietoja, mutta niitä jää myös puuttumaan lopullisesta aineistosta.

Toisaalta estimoidaan tiedustelussa kokonaan vastaamattomien yksiköiden puuttuvia vastaustietoja. Tätä arviointia tehdään pääosin ohjelmallisesti, osin myös manuaalisesti.

3 Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vastauksina saadut tiedot tarkistetaan ennen tallennusta tietokantaan. Aineistoon tehdään ennen tulosten tuottamista loogisuustarkastukset, joiden perusteella virheelliset tapaukset korjataan.

Kokonaisaineiston oikeellisuus tarkistetaan aluksi tilastoyksiköittäin eli yrityksittäin ja toimipaikoittain. Suoran kyselyn tulosten laadun parantamisessa on kiinnitetty erikoisesti huomiota lomakkeiden ja täyttöohjeiden suunnitteluun sekä saatujen vastaustietojen kattavuuden, jatkuvuuden ja virheettömyyden tarkistuksiin. Hyödyketietoja verrataan lisäksi moniin muihin tietolähteisiin, jotta voitaisiin paikallistaa mahdollisia ristiriitaisuuksia eri lähteiden kesken. Lopuksi suoritetaan vielä hyödykenimikkeittäisiä summatason tarkistuksia.

Ennakkotiedoissa (tilastovuotta seuraavan vuoden kesäkuun lopun tilanteessa) käytetään ohjelmallista ja manuaalista arviointia (tiedustelun havaintoyksikkökadon paikkausta) siinä vaiheessa saamatta jääneiden vastaustietojen osalta. Lopullinen tilasto (tilastovuotta seuraavan vuoden marraskuun lopun tilanteessa tai -korjaustilanteissa - vielä tätä myöhemmin) muuttuu siinä määrin kuin tehdyt arviot osoittautuvat virheellisiksi tai kun ennakkotiedoissa arvioimattomille havaintoyksiköille saadaan vastaustiedot.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Teollisuuden hyödyketilasto koskee kalenterivuotta. Ennakkotiedot (pääasiassa EU:ta varten) valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkennetut tiedot julkaistaan saman vuoden marraskuun lopussa StatFin-tilukkotietokantajärjestelmässä (Tilastokeskuksen tilastotietojen maksuton itsepalvelujärjestelmä).

5 Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tuotantotiedot tuotenimikkeittäin vuodesta 1997 lähtien ovat nähtävissä maksuttomassa StatFin-tilastopalvelussa Teollisuustuotantotilaston kotisivuilla, vasemman reunan valintapalkin kohdassa Taulukot. Vuoteen 1996 saakka teollisuuden tuotantotietoja julkaistiin "Tavaroiden tuotanto"-tilastossa, joka sisälsi Suomen ulkomaankauppatilaston (Tullihallitus) HS-luokituksen (Maailman tullijärjestön harmonisoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, Harmonized Commodity Description and Coding System) mukaisia tuotantotietoja.

Tietoja aineiden ja tarvikkeiden käytöstä ei julkaista, mutta ne ovat saatavilla Tilastokeskuksesta Excel-tilukkona. Aineet ja tarvikkeet -tilasto tilastovuodelta 2011 valmistuu 31.3.2013 mennessä.

Tuotantonimikkeen arvo- ja / tai määrätiedot ovat luottamuksellisia, jos seuraavat kaksi ehtoa täyttyvät yhtäaikaan: 1) valmistajayritys on anonut tietojen salaamista ja lisäksi 2) ko. tuotantonimikkeen tuotteita

valmistaa alle kolme yritystä tai yksi valmistajayritys dominoi ko. nimikkeen tuotantoa, dominanssin ollessa vähintään 80 % tuotannon arvosta.

Lisäksi kaikkien tuotenimikkeiden yritysten lukumäärätiedot ovat aina luottamuksellisia. Nimikkeen yritysten lukumäärä on siis aina salainen, vaikka yrityksiä olisi kolme tai enemmän (ja riippumatta siitä, että toimialoittaiset yritysten lukumäärät ovat julkista tietoa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterissä). Valmistajayritysten nimet ovat luonnollisesti myös aina salaisia, niitä ei luovuteta edes Eurostatille (EU-maiden tilastovirasto).

Tilastotietoja Aineista ja tarvikkeista ei salata em. tavalla, vaan niiden suhteen sovelletaan Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkatietojen yleisiä salausperiaatteita.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Tietojen vertailukelpoisuutta heikentävät tuotantonimikkeistön vuosittaiset tarkistukset. Varsinkin tilastovuosien 2007 ja 2008 välillä tapahtunut, toimialaluokituksen uudistuksesta aiheutunut kaikkien nimikekoodien vaihtuminen hankaloittaa vertailua.

Samassa yhteydessä Kustantaminen (TOL 2002: 22 osa; TOL 2008: 58-59 osa, pääluokkaan J), Hissien, liukuportaiden sekä nosto- ja siirtolaitteiden asennus, kunnossapito ja huolto (TOL 2002: 29220; TOL 2008: 43292, pääluokkaan F) ja Kierrätys (TOL 2002: 37; TOL 2008: 38 osa, pääluokkaan E) siirrettiin pois teollisuudesta. Lisäksi Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 2008: 33, pääluokkaa C) luokiteltiin teollisuuden sisällä omiin 33-alkuisiin nimikkeisiinsä.

Sen sijaan vertailu on helpompaa vuosien 1997 ja 2007 välillä, tosin sitäkin heikentää em. tuotantonimikkeistön vuositarkistukset. Vuotta 1997 aikaisempiin vuosiin tietoja ei voida luotettavasti verrata, koska sekä käytetty tuotantonimikkeistö että tuotannon käsitteet muuttuivat. Vuoden 1997 tilastosta alkaen otettiin käyttöön nykyinen PRODCOM-pohjainen nimikkeistö ja uudet tuotannon käsitteet: myyty tuotanto ja lisäksi erikseen määritellyissä nimikkeissä kokonaistuotanto. Tietoja on saatavissa vuotta 1997 edeltäviltä vuosilta Suomen ulkomaankauppatilaston (Tullihallitus) HS-tavaranimikkeistön (Maailman tullijärjestön harmonisoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, Harmonized Commodity Description and Coding System) mukaisina. Nykyisen käytännön mukaan teollisuuden tuotantotietoja täydennetään ja korjataan tarvittaessa StatFin-taulukkotietokantajärjestelmässä julkaisemisen jälkeenkin. Tämän avulla pyritään varmistamaan tiedonantajien myöhemminkin antamien korjausten näkyminen tilastoinnissa ja näin parantamaan tilaston laatua.

Yritysten rakenteet (YR) / Tuotanto- ja rakennetilastot julkaisee teollisuuden ja rakentamisen rakennetietoja yritysittain (tilinpäätöstilastot) ja toimipaikoittain (alue- ja toimialatilastot). Teollisuuden (ja rakentamisen) lyhyen aikavälin suhdannetilastoja julkaisee Yritysten suhdanteet (YS) / Teollisuus ja rakentaminen. Teollisuustietoja julkaisee myös Taloudelliset olot / Kansantalouden tilinpito sekä Yritysten suhdanteet (YS) / Yritys- ja toimipaikkarekisteri.

Tullihallituksen julkaiseman ulkomaankauppatilaston (tavaroiden tuonti ja vienti) käyttämä CN-luokitus (EU:n ulkomaankaupassa käytettävä tavaranimikkeistö, Combined Nomenclature) poikkeaa PRODCOM-luokituksesta. Näiden luokitusten välille on tehty summittaisia avaimia, jotka eivät toimi "yksi-yhteen". Sekä CN-luokitus että PRODCOM-luokitus uudistuvat vuosittain, joten täysin samalla nimikkeistöllä ei ole mahdollista tehdä aikasarjoja vuosien välillä.

7 Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

PRODCOM-tuotetilasto tuotetaan likipitäen yhtenäisin menetelmin ja käsittein kaikissa EU-maissa.

Teollisuustuotannon tilasto poikkeaa useilla toimialoilla Teollisuuden alue- ja toimialatilaston sekä Teollisuuden tilinpäätöstilaston luvuista. Syitä ovat tuotannon kansainvälistyminen ja valmistuttamisen eroava käsittely em. tilastoissa. Syynä on lisäksi se, että tuotenimikekohtaisia lukuja ei voida luotettavasti arvioida tiedustelujoukkoon tai sen kehikkoon kuulumattomille pienille tuottajille (Teollisuustuotannon kokonaistilastosta puuttuva joukko kattaa pääosin alle 10 henkilön teollisuusyritykset).

Aineet ja tarvikkeet -tilasto on kansallinen tilasto eikä siitä ole olemassa EU:n säädöksiä.

Aineet ja tarvikkeet -tilasto poikkeaa useilla toimialoilla Teollisuuden alue- ja toimialatilaston sekä Teollisuuden tilinpäätöstilaston luvuista. Syitä ovat tuotannon kansainvälistyminen ja valmistuttamisen eroava käsittely em. tilastoissa ja se, että raaka-ainekysely ei ole kattava (kysytään vain keskeisimmät tuotannossa käytetyt raaka-aineet). Syynä on lisäksi se, että hyödykenimikekohtaisia lukuja ei voida luotettavasti arvioida tiedustelujoukkoon kuulumattomille pienille teollisuusyrityksille (Aineet ja tarvikkeet -tilastosta puuttuva joukko kattaa pääosin alle 20 henkilön teollisuusyritykset).

Yritysten suhdanteet (YS) / Yritys- ja toimipaikkarekisteri julkaisee perustietoja alle 10 henkilön teollisuusyrityksistä (lukumäärä, palkatun henkilöstön ja yrittäjien yhteismäärä, palkkasumma, liikevaihto).

Tilastovuonna 2011 toimialaluokituksen (TOL 2008) pääluokissa B (Kaivostoiminta ja louhinta) ja C (Teollisuus) oli alle 10 henkilön (= palkattu henkilöstö + yrittäjät) yrityksiä yhteensä noin 18 700 kpl, kun kaikenkokoisia yrityksiä pääluokissa B ja C oli 22 500 kpl. Samoissa pääluokissa edusti alle 10 henkilön teollisuusyritysten yhteenlaskettu henkilöstö toimialojen koko henkilöstöstä 9,9 %, samojen yritysten yhteenlaskettu palkkasumma toimialojen koko palkkasummasta 6,4 % ja näiden yritysten yhteenlaskettu liikevaihto toimialojen koko liikevaihdosta vain 4,3 %. (Lähde: Suomen yritykset 2011 eli Yritysrekisterin vuositalasto 2011, taulukko YR04. Yritykset toimialoittain (TOL 2008) ja henkilöstön suuruusluokittain vuonna 2011)

Lisätietoja

Kristian Taskinen 09 1734 2238
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds
hyodyke.tilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Teollisuustuotanto 2011, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-6389 (pdf)